

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 – 2024

Limba și literatura slovacă maternă

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

30 de puncte

Je daný nasledovný text:

Doktor – Janko Jesenský

V našom meste usadil sa nový hodinár. Nad malý mriežkový oblok nízkeho domu dal si krásnu veľkú tabuľu. „Sásik János, órás.“ Pri vchode vystrčil čosi takého ako hodiny a do miestnych novín dal, že stojí k službám vďačnému obecenstvu. Ale obecenstvo nijako nechcelo sa upozorniť krásnou firmou. Pán Sásik odhodlal sa urobiť v malom okienku výklad a hľa, ľudia počali postávať a obzerať si vyložené veci. Mal síce v ňom len zopár strieborných hodínok, dve zaprášené zaušnice s červenými sklíčkami, štyri obšúchané prstene a jednu zápalkovú škatuľku. Ako sa táto dostala do výkladu, nevedno, ale fakt je, že ľudia nielen že postávali pred výkladom, ale počali sa aj zaujímať o pána majstra.

Pán Sásik bol útlej, trochu zohnutej postavy s veľkou hlavou a širokou, bledou tvárou. Fúzy pristrihoval si po anglicky a keď vychádzal, vždy sa hodil do dlhého salónového kabáta a priviazal si pod bradu červenú mašľu, natiahol žlté, vždy nové rukavičky a brával so sebou tenkú paličku. Keď kráčal, pyšne dvíhal hlavu dohora, pozrel do ďaleka a znovu ju spúšťal, akosi na pravé plece, rukami rozháňal alebo mal jednu vo vrecku a druhou medzi prstami krútil tenkou paličkou raz na jednu, raz na druhú stranu. Hovoril maďarsky, ale tak, že ho Maďari nerozumeli. Zriedkakedy zabrdol do slovenčiny. Aj to len vtedy, keď ho nejaký „sprosták“ nemohol pochopiť. Pánom sa líškal a stíhal klobúk pred nimi zďaleka.

Trápilo ho iba jedno. Nemohol nijako svojmu osudu odpustiť, že je len jednoduchým hodinárom. Má panské zvyky. Je veru dosť múdry, a predsa musí nie rozumom, ale rukami pracovať. Preto, keď len mohol, zatajil svoje remeslo, a kde ho nepoznali, vydal sa za stoličného pisára alebo inakšieho úradníka. Vyhľadával panskejšie spoločnosti a bol veľmi rád, keď si mohol sadnúť neďaleko pánov. Ľudia jemu rovní zdali sa mu, ako sa to u nás hovorí, „chrapúňmi“. Takými akýmisi neumytými, neohrabanými, bez spôsobov a každý jeden z nich bol dľa pána majstra „mechom udretý.“

Nenadarmo vraví príslovie, aby šuster sedel na svojej trojnohe. Pánu Sásikovi sa raz veľmi zle povodilo, že sa hanbil za svoju materčinu a za svoje remeslo.

Mal byť akýsi fašiangový bál. Pán Sásik sa spočiatku nijako nevedel rozhodnúť, či sa má zúčastniť na ňom.

* *Sásik János, órás* (vyslov Šásik Jánoš, óraš) (maď.) — Ján Šásik, hodinár

1. **Năjdite v texte tri veci, ktoré urobil hodinár Sásik na to, aby upozornil obyvateľov mesta na svoje hodinárstvo.** **3 body**

2. **Vyberte jednu z uvedených možností.**

Čo trápilo najviac pána Sásika?

- a) studené počasie predfašiangového obdobia
- b) malý mriežkový oblok v jeho hodinárstve
- c) skutočnosť, že je len jednoduchým hodinárom
- d) jeho útla, trošku zhrbená postava

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. **Vyberte jednu z uvedených možností.**

Pán Sásik si priväzoval pod bradu:

- a) červenú mašľu
- b) modrú mašľu
- c) čiernu mašľu
- d) bielu mašľu

2 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. **V rozsahu desiatich riadkov charakterizujte hodinára Sásika, zohľadňujúc vnútorné a vonkajšie vlastnosti obsiahnuté v citovanej ukážke.** **6 bodov**

5. Vysvetlite slovné spojenia: „remeslo má zlaté dno“, „šuster nech sedí na svojej trojnohe“.

7 bodov

6. Označte písmenom X pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku, vychádzajúc z informácií uvedených v danom literárnom texte.

4 body

Výrok	Pravdivý	Nepravdivý
a. Hodinár Sásik mal vo výklade zopár strieborných hodínok.		
b. Zákazníkov zaujala veľká tabuľa s nápisom „Sásik János, órás“.		
c. Hodinár Sásik hovoril plynule po maďarsky.		
d. Keď vychádzal na prechádzky, vždy sa elegantne obliekol.		

7. V rozsahu desiatich riadkov napíšte obsah citovanej ukážky.

6 bodov

Je daný nasledovný text:

Hodinári sú majstri svojho remesla

Hovorí sa mu aj mŕtve remeslo. Ak však je skutočne „mŕtve“, je o to vzácnejšie. Hodinár ako povolanie je remeslo, ktoré sa zaoberá výrobou, opravou a nastavovaním hodín alebo hodínok. Na základe historického vývoja by sa dalo povedať, že hodinárov nikdy nebolo dostatok*, no a s príchodom dnešnej digitálnej doby ide o skutočne vzácne remeslo.

Do 16. storočia bol hodinár chápaný ako remeselník, ktorý sa živil výrobou a opravou hodínok. Hodinárstvo ako remeslo dostalo štatút samostatného remesla až 25. novembra 1776 na podnet Márie Terézie.

Dnes rovnako platí, že hodinár nie je ako hodinár. Zvyčajne už dnes hodinári fungujú ako opravári, predajcovia a odborníci cez hodinky. Dnes je to však rovnako vzácne, ako poctivá výroba hodínok kedysi. Z malých hodinárskych podnikov pred pár storočiami sa stali známymi výrobcovia, ktorí zásobujú svetový trh. Množstvo výrobcov, ktorí vznikli v priebehu 20. alebo na počiatku 21. storočia sa stali úspešnými výrobcami a predajcami hodínok. Najkvalitnejšími a najúspešnejšími výrobcami sú dnes na trhu samozrejme Švajčiari, Briti či Japonci.

Zdroj: <https://www.hodinarik.sk/remeslo-ma-zlate-dno/>

*dostatok – dostačujúce, potrebné množstvo, dostačujúca, potrebná miera.

1. Vyberte jednu z možností, v ktorej sa nachádzajú synonymá.

- a) remeslo, povolanie, profesia, zamestnanie
- b) doba, epocha, obdobie, zotrvanie
- c) štatút, pravidlá, obdobie, stanovy
- d) úsmev, smutný, naradostnený, veselý

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

2. Určte, v ktorom riadku sú iba slovesá v minulom čase.

- a) existuje, zaoberá sa, vyrába, opravuje
- b) opravoval, vznikli, existuje, zaoberal sa
- c) zaoberá sa, existuje, opravoval, vzniká
- d) zaoberal sa, existovalo, opravoval, vznikli

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Označte rad, v ktorom sú správne napísané vybrané slová.

- a) prebitok, zamykať, pitliak, rýchly
- b) bydlisko, zmysle, sychravý, jazyk
- c) pyžamo, rytmus, vykať, prezívať
- d) osýpky, kopito, priesmik, Bystrica

3 body

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Napište v správnem tvare slová nachádzajúce sa v zátvorkách.

7 bodov

Dnes (*byť*) _____ náramkové hodinky okrem (*módny*) _____ doplnku často aj symbolom (*bohatstvo*) _____ , moci či úspechu. Tie hodnotnejšie sa často stávajú (*dedičstvo*) _____ pre ďalšie generácie, z ktorých (*dýchať*) _____ história a tradícia. Ak ste aj vy vlastníkom (*hodinky*) _____ , možno ste sa už niekedy v minulosti museli obrátiť na hodinára kvôli výmene (*batéria*) _____ alebo inému problému.

5. Utvorte prídavné mená od vlastných podstatných mien.

4 body

- Švajčiarsko – _____
- Rumunsko – _____
- Japonsko – _____
- Slovensko – _____

6. Utvorte z podstatných mien mužského rodu podstatné mená ženského rodu.

4 body

- historik – _____
- maliar – _____
- kolega – _____
- tanečník – _____

7. Stupňujte prídavné mená: vzácny, náročná, úspešný, jemný.

4 body

1. stupeň - pozitív	2. stupeň - komparatív	3. stupeň - superlatív
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

8. Vyhľadajte a vypíšte z nasledujúcich viet prídavné mená a určte ich číslo.

8 bodov

Z malých hodinárskych podnikov pred pár storočiami sa stali známi výrobcovia, ktorí zásobujú svetový trh.

9. Ku každej frazeologickej jednotke a) – d) priradte význam 1) – 5), ktorý predstavujú.

4 body

a Raz za uhorský rok.

b Ide to s ním dolu vodou.

c Padnúť z blata do kaluže.

d Dostať z koláča diery.

1 Nedostať nič, žiadnu odmenu.

2 Dostať sa zo zlej situácie do ešte horšej.

3 Prísť o všetok majetok.

4 Veľmi zriedka, málokedy.

5 Má sa stále horšie, niečo sa stráca, mizne.

a	b	c	d

Písmená zodpovedajúce správnym odpovediam sú:

Subiectul al III-lea

20 de puncte

V rozsahu 1 strany napíšte rozprávanie na tému *Veselá príhoda s mojím psom*. Svojho psa nazvite menom, ktoré vystihuje jeho vlastnosti.

Bodovanie sa udeľuje nasledovne:

1. Vonkajšia forma slohovej práce – **4 body** (po 1 bode za čitateľnosť, zreteľné grafické členenie odsekov, čistotu textu, dodržiavanie okrajov/rozsahu).
2. Vnútna forma slohovej práce – **14 bodov** (obsah – 3 body, kompozícia – 3 body, jazyk – 5 bodov, štýl – 3 body).
3. Celkový dojem/celkové vyznenie práce – **2 body**

Poznámka č. 1

Práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské postoje a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Poznámka č. 2

Žiak získa body za vonkajšiu formu slohovej práce len v prípade dodržania požadovaného rozsahu.

A large rectangular area with a dashed border, containing 25 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly down the page.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly down the page.